

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหากฎหมายภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 : ศึกษากรณีการทำหน้าที่ในการสอบหาข้อเท็จจริง และสภาพบังคับของคำสั่งเรียกของคณะกรรมการประจำรัฐสภา
คำสำคัญ	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย / คณะกรรมการประจำรัฐสภา / การสอบหาข้อเท็จจริง / คำสั่งเรียก / การถ่วงดุลอำนาจ
นักศึกษา	พงศธร เหมทานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพิตา เรืองวิชาธร
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2567

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการทำหน้าที่ในการสอบหาข้อเท็จจริงและสภาพบังคับของคำสั่งเรียกของคณะกรรมการประจำรัฐสภา โดยมีภาวะวิเคราะห์ผลกระทบของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 17/2563 ซึ่งวินิจฉัยว่าอำนาจในการออกคำสั่งเรียกและสภาพบังคับของคำสั่งเรียกของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ผลการศึกษาพบว่า การที่คณะกรรมการประจำรัฐสภาขาดอำนาจในการใช้บังคับคำสั่งเรียกบุคคลหรือหน่วยงานมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร ซึ่งเป็นผลมาจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 17/2563 ทำให้คณะกรรมการขาดเครื่องมือในการได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนและเพียงพอ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานของคณะกรรมการและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลตามหลักการถ่วงดุลอำนาจในระบอบประชาธิปไตย โดยสารนิพนธ์เล่มนี้ได้เปรียบเทียบระบบการบังคับใช้คำสั่งเรียกของประเทศไทยกับต่างประเทศ และพบว่าในต่างประเทศมีกลไกในการบังคับใช้คำสั่งเรียกที่เข้มแข็งกว่า ได้แก่ การกำหนดโทษทางอาญา โทษทางปกครอง หรือโทษอื่น ๆ ที่กำหนดโดยรัฐสภาเอง

ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอ ดังนี้ (1) การปรุ้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยให้มีบัญญัติเกี่ยวกับการละเมิดอำนาจรัฐสภา และมีถ้อยคำที่เปิดช่องให้รัฐสภาสามารถลงโทษบุคคลที่ฝ่าฝืนคำสั่งเรียกได้ตามกฎหมาย (2) การออก

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยเอกสิทธิ์ หน้าที่และอำนาจขององค์กรนิติบัญญัติ ซึ่งจะ
เป็นการยกระดับสถานะของรัฐสภาและคณะกรรมการให้มีความเท่าเทียมกับอำนาจบริหารและ
อำนาจตุลาการ (3) การปรับปรุงมาตราการลงโทษบุคคลผู้ฝ่าฝืนคำสั่งเรียกให้มีความหลากหลายและ
ชัดเจน โดยให้มีทั้งการกำหนดโทษทางอาญา โทษทางปกครอง และโทษที่กำหนดโดยรัฐสภาเอง

THEMATIC TITLE	LEGAL ISSUES UNDER THE CONSTITUTION OF THE KINGDOM OF THAILAND B.E. 2560 : CASE STUDY ON FACT-FINDINGS PERFORMED BY PARLIAMENTARY COMMITTEES AND THE SUMMONS' BINDING
KEYWORDS	THE CONSTITUTION OF THE KINGDOM OF THAILAND / PARLIAMENTARY COMMITTEE / SUMMONS / FACT-FINDING / CHECK AND BALANCES
STUDENT	PONGSATHORN HEMTANON
THEMATIC ADVISOR	ASSISTANT PROFESSOR DR. JUMPITA RUANGVICHATRON
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS PUBLIC LAWS
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2024

ABSTRACT

This Independent Study delves into legal challenges surrounding the fact-finding authority and the enforceability of summons issued by parliamentary committees in Thailand. Specifically, it analyzes the implications of Constitutional Court ruling No. 17/2563, which ruled that the provisions in the Parliamentary Committee Summons Act of B.E. 2554, pertaining to the issuance and enforcement of summons, were unconstitutional. The research examines the impact of this ruling on the ability of parliamentary committees to effectively conduct investigations and obtain necessary information.

The study found that the inability of parliamentary committees to enforce summons, as a result of Constitutional Court ruling No. 17/2563, has hindered their ability to obtain comprehensive and sufficient factual information. This has significantly impacted the efficiency of parliamentary committees and undermined the effectiveness of government oversight within a democratic system of checks and balances. A comparative analysis of domestic and foreign legal frameworks revealed that other countries have implemented more robust enforcement mechanisms for summonses, including criminal penalties, administrative sanctions, or other penalties as determined by the legislature.

The author proposes the following solutions: (1) Amending the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560 to include provisions on the violation of parliamentary powers and to explicitly grant the legislature the authority to impose penalties on individuals who defy its summons. (2) Enacting an organic law on the privileges, duties, and powers of the legislative branch to elevate the status of the parliament and its committees to a level equivalent to the executive and judicial branches. (3) Diversifying and clarifying the penalties for non-compliance with parliamentary summons, including criminal sanctions, administrative penalties, and penalties as determined by the legislature itself.